

Genomförandeåtgärder i anslutning till UCITS-direktivet (fondföretag)

Finansdepartementet

2010-04-20

Dokumentbeteckning

-

Förslag till kommissionens direktiv om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller organisatoriska krav på förvaltningsbolag

-

Förslag till kommissionens direktiv om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller vissa bestämmelser om fondfusion, master-feederstrukturer och notifiering

-

Förslag till kommissionens förordning om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller information till investerare

-

Förslag till kommissionens förordning om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller standardiserade notifierings- och intygsformulär, elektronisk kommunikation mellan myndigheter vid notifiering samt processer för platsundersökning och utbyte av information mellan tillsynsmyndigheter

Kommissionen har lagt fram förslag till fyra rättsakter med genomförandeåtgärder till det omarbetade direktivet om fondföretag, ofta benämnt UCITS IV, som ska vara genomfört i svensk rätt den 30 juni 2011. UCITS IV-direktivet innehåller regler för de svenska värdepappersfonderna och fondbolagen. De föreslagna rättsakterna är två kommissionsdirektiv och två kommissionsförordningar. Dessa får antas av kommissionen enligt bemyndiganden i UCITS IV-direktivet. Syftet med genomförandeåtgärderna är att underlätta en enhetlig tillämpning av de nya reglerna i UCITS IV-direktivet (regler om förvaltningsbolagsspass, fondfusion, master-feederstrukturer, investerarinformation och marknadsföring av fonder inom EU). Kommissionen avser att anta rättsakterna den 1 juli 2010 efter ett kommittologiförfarande. Regeringen ser i stora drag positivt på de förslag som lagts fram.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

UCITS IV-direktivet antogs 2009 av Europaparlamentet och rådet (2009/65/EG, faktabromemoria 2008/09:FPM 19). Det innehåller regler om fondföretag och förvaltningsbolag, i svensk lagstiftning benämnda värdepappersfonder och fondbolag. Direktivet är en omarbetad version av äldre direktiv på området och innebär nya regler i vissa delar, framför allt beträffande förvaltningsbolagsspass (förvaltningsbolag som har tillstånd i en medlemsstat får förvalta fonder som är registrerade i en annan medlemsstat), fondfusion, master-feederstrukturer (alla fondmedlen i en fond får placeras i en annan fond), informationen till investerare och notifiering (anmälningsförfarande vid marknadsföring av värdepappersfonder i andra medlemsstater). De nya reglerna i direktivet ska vara genomförda i svensk rätt den 30 juni 2011. Kommissionen ges i direktivet befogenhet att anta genomförandeåtgärder i anslutning till dessa nya reglerna. Kommissionen har begärt och fått tekniska råd om genomförandeåtgärderna från europeiska värdepapperstillsynskommittén (CESR). Utkast till rättsakter baserade på dessa råd lades fram av kommissionen inför ett möte med europeiska värdepapperskommittén (ESC) den 5 februari 2010.

1.2 Förslagets innehåll

De föreslagna rättsakterna innehåller regler som specificerar de mer grundläggande reglerna i UCITS IV-direktivet. De föreslagna direktiven avser:

- Organisatoriska krav på förvaltningsbolag. Dessa omfattar hur bolagen ska vara organiserade, hur intressekonflikter ska hanteras, uppföranderegler och riskhanteringsregler. Reglerna motsvarar i stor utsträckning de som gäller för

värdepappersbolag enligt direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID, 2004/39/EG och 2006/73/EG). Harmoniseringen av reglerna för förvaltningsbolag syftar framför allt till att underlätta tillämpningen av förvaltningsbolagspasset.

- Vissa bestämmelser om fondfusion, master-feederstrukturer och notifiering. Dessa omfattar bl.a. regler för den information som enligt UCITS IV-direktivet ska tillhandahållas andelsägare i samband med en fusion, de avtal som ska upprättas vid etablerande av master-feederstrukturer, förfarandet vid likvidation, fusion eller delning av en masterfond och medlemsstaternas tillhandahållande av information om nationella regler för marknadsföring av fonder. Reglerna syftar till att underlätta tillämpningen av de nya reglerna om fondfusion, master-feederstrukturer och notifieringsförfarandet i UCITS IV-direktivet.

De föreslagna förordningarna avser:

- Innehållet i den information som ska tillhandahållas investerare innan avtal om köp av fondandelar ingås. I förordningen anges det exakta och uttömmande innehållet i investerarinformationen. Reglerna syftar till att harmonisera innehållet i den konsumentvänliga information som i Sverige kallas faktablad, bl.a. för att underlätta jämförelse mellan olika fonder.

- Standardiserade notifieringsformulär, elektronisk kommunikation mellan myndigheter vid notifiering samt processer för platsundersökning och utbyte av information mellan tillsynsmyndigheter. Reglerna syftar till att underlätta samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna.

Direktiven föreslås vara genomförda i medlemsstaterna senast den 30 juni 2011. Förordningarna föreslås tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2011.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Svensk lagreglering av värdepappersfonder och fondbolag finns i lagen (2004:46) om investeringsfonder (se prop. 2002/03:150 och prop. 2007/08:57). Med hänsyn till de föreslagna reglernas detaljerade karaktär får det övervägas om genomförandet av direktiven bör ske i lagen eller i förordning eller myndighetsföreskrifter. Kommissionsförordningarna är direkt bindande och ska inte genomföras i svensk rätt, men kan ändå komma att påverka utformningen av gällande svenska bestämmelser. Förslagen bedöms framför allt komma att påverka svenska lagregler om hur faktabladet ska vara utformat (4 kap. 15–17 §§ lagen om investeringsfonder). De bedöms inte innebära några betydande förändringar av svensk rätt.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslagen berör fondbolag, fondsparare och Finansinspektionen. Genomförandeåtgärderna torde underlätta fondbolagens och Finansinspektionens tillämpning av de nya reglerna i UCITS IV-direktivet.

Harmoniserade regler för förvaltningsbolagens verksamhet skapar ett jämnare spelväg för dessa på den inre marknaden. För svenska fondbolag gäller redan i dag liknande nationella regler som de nu föreslagna varför det inte torde innebära några stora kostnader att anpassa sig till dessa krav. Ändring av faktabladen för att anpassa dessa till de föreslagna reglerna för investerarinformation torde initialt komma att medföra kostnader för fondbolagen. Den föreslagna harmoniseringen av informationen om fonderna är en stor fördel för fondspararna, bl.a. genom att jämförelse mellan olika fonder underlättas.

Förslagen bedöms inte få några budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen har inga stora invändningar mot förslagen. Den ökade harmoniseringen av reglerna för förvaltningsbolag är nödvändig för att förvaltningsbolagspasset, som introduceras i UCITS IV-direktivet, ska fungera. Harmoniseringen av innehållet i investerarinformationen innebär att informationen om de fonder som omfattas av direktivet, såväl svenska som utländska, kommer att vara relevant för fondspararna och underlätta jämförelser mellan olika fonder. Övrig detaljreglering bedöms underlätta tillämpningen av de regler som kommer att genomföras med anledning av UCITS IV-direktivet.

I förhandlingsarbetet verkar regeringen för att reglerna ska utformas så tydligt som möjligt och inte orsaka förvaltningsbolagen större kostnader än nödvändigt. Samtidigt bevakas konsumentintresset. Vidare noteras att de föreslagna reglerna i vissa delar inte faller inom de befogenheter att besluta om genomförandeåtgärder som getts kommissionen i UCITS IV-direktivet, vilket framförts. I övrigt har ett flertal tekniska synpunkter lämnats.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Det finns ett brett stöd för förslagen i stora drag. Diskussionerna i ESC har framför allt rört tekniska synpunkter på texterna. Flera medlemsstater har problem med hur information ska kunna tillhandahållas andelsägarna i samband med bl.a. en fusion.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Kommissionen har inlett diskussioner med Europaparlamentet som har att granska rättsakterna (se under 3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande). Det har inte hittills framkommit några invändningar från parlamentets sida.

En referensgrupp med representanter från Finansinspektionen, Fondbolagens Förening och Bankföreningen har beretts möjlighet att kommentera förslagen. Referensgruppen är i stora drag positiv till förslagen.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för UCITS IV-direktivet är EG-fördraget, framför allt artikel 47.2. I UCITS IV-direktivet ges kommissionen befogenhet att besluta om genomförandeåtgärder på vissa områden. Genomförandeåtgärderna beslutas enligt det föreskrivande förfarandet med kontroll eller, i några fall, enligt det föreskrivande förfarandet i enlighet med rådsbeslut 1999/468/EG (kommittologi). Enligt det föreskrivande förfarandet krävs för antagande av åtgärder att ESC med kvalificerad majoritet ger stöd till kommissionens förslag. Om kommissionen inte får stöd för sitt förslag förs frågan till rådet. Rådet kan med kvalificerad majoritet motsätta sig kommissionens förslag, varvid kommissionen är skyldig att överväga det på nytt. Enligt det föreskrivande förfarandet med kontroll ska förslag som med kvalificerad majoritet godtagits av ESC granskas av Europaparlamentet och rådet. Parlamentet eller rådet kan motsätta sig förslaget om det anses gå utöver den genomförandebefogenhet som har delegerats i den grundläggande rättsakten eller stå i strid med rättsaktens mål eller med principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

De föreslagna rättsakterna har sin grund i de bemyndiganden att anta genomförandeåtgärder som anges i UCITS IV-direktivet. I skäl 92 i det direktivet anges följande. Eftersom målen med direktivet inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, då de innebär antagande av regler som innehåller gemensamma inslag som ska tillämpas över gränserna, och de därför, på grund av reglernas omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den artikeln, går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

Regeringen delar den uppfattningen även vad gäller nu föreslagna genomförandeåtgärder.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Vid en omröstning i ESC den 12 april 2010 gav kommittén stöd till kommissionens förslag. Europaparlamentet och rådet ska nu granska de förslag som får antas genom föreskrivande förfarande med kontroll. Rättsakterna avses därefter antas av kommissionen senast den 1 juli 2010.

4.2 Fackuttryck/termer

- Värdepappersfond: en svensk fond som följer UCITS IV-direktivets regler.
- Fondbolag: ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att förvalta en värdepappersfond.
- Förvaltningsbolag: det begrepp som i UCITS IV-direktivet används för ett företag som har tillstånd att förvalta en fond som följer direktivets regler.
- UCITS: förkortning för Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities vilket i den svenska versionen av UCITS IV-direktivet benämns fondföretag.